

Brüssel, 5. märts 2025
(OR. en)

6771/25

ENV 120
DELECT 20

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	5. märts 2025
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2025) 1360 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD OTSUS (EL) .../..., 5.3.2025, millega muudetakse otsust 2000/532/EÜ seoses jäätmenimistu ajakohastamisega aku- ja patareijäätmete osas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2025) 1360 final.

Lisatud: C(2025) 1360 final

Brüssel, 5.3.2025
C(2025) 1360 final

KOMISJONI DELEGEERITUD OTSUS (EL) .../...,

5.3.2025,

**millega muudetakse otsust 2000/532/EÜ seoses jäätmenimistu ajakohastamisega aku- ja
patareijäätmete osas**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Patareid ja akud on üks peamisi kestliku arengu, keskkonnahoidliku liikuvuse, puhta energia ja kliimaneutraalsuse võimaldeid. Patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid käsitleva määrusega¹ (edaspidi „määrus“) on kehtestatud ühtlustatud õigusraamistik liidus turule viidavate patareide ja akude kogu olemusringiga tegelemiseks. Jäätmetöötuse hõlbustamiseks on Euroopa jäätmenimistuga² (viimati muudetud³ 2014. aastal) ette nähtud ühine terminoloogia jäätmete, sealhulgas ohtlike jäätmete liigitamiseks kogu ELis.

Määruse põhjenduse 116 kohaselt peaks komisjon selle nimistu läbi vaatama, et võtta arvesse patareide ja akude uusi keemilisi tüüpe ning kiiresti arenevaid tootmis- ja ringlussevõtuprotsesse. Eesmärk on parandada eri jäätmevoogude kindlakstegemist, seiret ja jälgitavust ning tagada kindlus nende staatuses ohtlike/mitteohtlike jäätmetena, et võimaldada selliste patarei- ja akujäätmete nõuetekohast sortimist ja nende kohta aru andmist. Sellega sarnaselt nähakse kriitilise tähtsusega tooraineid käsitlevas teatises⁴ ette jäätmenimistu sihipärane muutmine 2024. aastal, et võtta arvesse patareide ja akude uusi keemilisi tüüpe (eelkõige liitium- ja nikkelpatareid ja -akud), arenevaid tootmis- ja ringlussevõtuprotsesse ning patarei- ja akujäätmete nõuetekohast sortimist ja nende kohta aru andmist uue patarei- ja akumääruse kontekstis. Samuti on muudatuse eesmärk suurendada keskkonna ja inimeste tervise kaitset, tagades patarei- ja akujäätmete nõuetekohase käitlemise. Laiemalt tuleks seda vaadelda ka sellise hästitoimiva ringlussevõtu väärtusahela kontekstis, mis toetab patarei- ja akujäätmete ringlussevõtu määra ning uute patareide ja akude ringlussevõetud materjali sisaldust käsitlevate õigusnormide kohaldamist.

Uute koodide hulgas on lisatud uued ohtlike jäätmete koodid, millega identifitseeritakse patarei- ja akujäätmete töötlemise vahefraktsioonid, mida tavaliselt nimetatakse mustaks massiks. Selliste jäätmete ohtlikuks klassifitseerimist toetab ajakohastatud teave koostisosade koostise ja klassifikatsiooni kohta vastavalt klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist käsitlevale määrusele (CLP-määrus),⁵ millega rakendatakse ELis ühtset ülemaailmset süsteemi.

Patarei- ja akujäätmete voogude klassifitseerimine mõjutab seda, mil määral kohaldatakse nende suhtes jäätmesaadetiste määruse kohaseid jäätmesaadetiste vedamise eeskirju. Need eeskirjad on kehtestatud eesmärgiga kaitsta keskkonda ja inimeste tervist.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta direktiiv (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1).

² Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3).

³ Komisjoni 18. detsembri 2014. aasta otsus 2014/955/EL, millega muudetakse jäätmenimistut käsitlevat otsust 2000/532/EÜ vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2008/98/EÜ (ELT L 370, 30.12.2014, lk 44).

⁴ COM(2023) 165 final. Teatis: Kriitilise tähtsusega toorainete varustuskindlus ja jätkusuutlikkus, mis toetab rohe- ja digipööret.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006.

Peale jäätmenimistusse uute patarei- ja akujäätmete jaoks koodide lisamise asendatakse muudatusega leelisakude ja -patareide praegune tavajäätmete kood uue jäätmekoodiga, mille kohaselt liigitatakse kõik leelisakud ja -patareid ohtlikeks jäätmeteks. Algselt varajastel 1990. aastatel tehtud hindamisel põhinevat leelisakude ja -patareide klassifikatsiooni on kohandatud tehnika ja teaduse arenguga ning võetud seejuures arvesse asjaomaste ainete kontsentratsiooni patareides ja akudes ning nende klassifitseerimist ohtlikuks kooskõlas CLP-määrusega.

Liitiumpatareide ja -akude jäätmed tekitavad spetsiifilisi vedamise ja töötlemisega seotud riskusi, kuna nendega kaasneb plahvatus- ja tuleoht, eriti kui need on olmejäätmete hulgas. Selleks, et aidata kaasa liitiumpatareide ja -akude jäätmete ohutule ja tõhusale käitlemisele, lisatakse jäätmenimistusse alapeatükki 20 01 uus konkreetne ohtlike jäätmete kood liitiumpatareide ja -akude jaoks, mis hõlmab olmejäätmete eraldi kogutud osa. Seda koodi tuleks kasutada juhul, kui rakendatakse liitiumpatareide ja -akude eraldi kogumist ja selle ohtlike jäätmete koodi alternatiivina, mida kohaldatakse olmejäätmetest pärit ning sorteeritud ja sorteerimata ohtlike patarei- ja akujäätmete suhtes.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

See on tehniline õigusakt ja selle jaoks ei ole vaja koostada mõjuhinnangut ega korraldada avalikku konsultatsiooni, eelkõige tulenevalt meetme tehnilisest laadist ning jäätmete üheselt mõistetavast ohuklassifikatsioonist. Viimane tuleneb kehtestatud kemikaalide ja jäätmete klassifitseerimise eeskirjade kohaldamisest. Täpsemalt põhineb kavandatav jäätmete ohtlikeks või mitteohtlikeks liigitamine ajakohasel tabeli koostisosade koostise ning CLP-määruses ja direktiivi 2008/98/EÜ⁶ (jäätmete raamdirektiiv) III lisas esitatud ELi klassifitseerimiseeskirjade kohase klassifitseerimise kohta.

Delegeeritud akt põhineb komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse aruandel,⁷ mis on koostatud sidusrühmadelt saadud teabe alusel, kusjuures teavet saadi 31. märtsil 2023 jäätmete eksperdirühmaga toimunud konsultatsioonil, 21. novembril 2023 toimunud seminaril ning spetsiaalsel konsulteerimisel sidusrühmadega. Seejärel arutati delegeeritud akti 8. mail 2024 jäätmete eksperdirühmas, kuhu kuulusid liikmesriikide esindajad, ettevõtjad ja kodanikuühiskonna esindajad, ning võeti vastu kirjalikke märkusi 8. juunini 2024. Liikmesriike teavitati sellest, kuidas nende märkusi võeti arvesse jäätmete raamdirektiivi artikliga 39 loodud teaduse ja tehnika arenguga kohandamise ning jäätmeid käsitlevate direktiivide rakendamise komitee 20. septembri 2024. aasta istungil.

Delegeeritud õigusakti eelnõu avaldati üldsuse tagasiside saamiseks parema õigusloome portaalis 11. oktoobrist kuni 8. novembrini 2024. Eelnõust teavitati Maaailma Kaubandusorganisatsiooni tehniliste kaubandustõkete komiteed 15. oktoobril 2024.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Delegeeritud akt võetakse vastu kooskõlas jäätmete raamdirektiivi artikli 7 lõikega 1, millega on komisjonile antud õigus võtta kooskõlas kõnealuse direktiivi artikliga 38a vastu delegeeritud õigusakte, et kõnealust direktiivi täiendada, vaadates selleks läbi kõnealuse direktiivi kohaselt kehtestatud jäätmenimistusse.

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

⁷ JRC report: Technical recommendations for the targeted amendment of the European List of Waste entries relevant to batteries, 2024.

KOMISJONI DELEGEERITUD OTSUS (EL) .../...,

5.3.2025,

millega muudetakse otsust 2000/532/EÜ seoses jäätmenimistu ajakohastamisega aku- ja patareijäätmete osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiivi 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid,⁸ eriti selle artikli 7 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni otsusega 94/3/EÜ kehtestati jäätmenimistu ning seejärel kehtestati nõukogu otsusega 94/904/EÜ ohtlike jäätmete nimistu. Nimetatud otsused asendati komisjoni otsusega 2000/532/EÜ⁹.
- (2) Viimastel aastatel on välja töötatud keemiliselt uut tüüpi patareid ja akud, eelkõige liitium-, naatrium- ja nikkelpatareid ja -akud, ning patareide ja akude tootmis- ja ringlussevõttuprotsessid on edasi arenenud. Seda arengut on arvesse võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2023/1542¹⁰ ning seda tuleks kajastada jäätmenimistuses.
- (3) Lisaks on määruses (EL) 2023/1542 kasutusele võetud uus ja muudetud patarei- ja akujäätmeid (st patareide ja akude tootmisjäätmeid, patarei- ja akujäätmeid ning nende osi) käsitlev terminoloogia, mida sellest tulenevalt tuleks kajastada ka jäätmenimistuses.
- (4) Seepärast on vaja ajakohastada otsuses 2000/532/EÜ sätestatud jäätmenimistut, et võtta arvesse patareide ja akude uusi keemilisi tüüpe, patarei- ja akujäätmete käitlemist ning arenevat patarei- ja akuturgu ning parandada asjaomaste jäätmevoogude identifitseerimist ja liigitamist, samuti patarei- ja akujäätmete sortimist ja ringlussevõttu ning nende kohta aru andmist.
- (5) Konkreetsete jäätmevoogude liigitamine ohtlikeks jäätmeteks, mille aluseks on ajakohane tõenditel põhinev teave koostisosade koostise ja koostisainete ohuklassi kohta, on äärmiselt oluline tagamaks, et jäätmekäitlus toimub inimeste tervist

⁸ ELT L 312, 22.11.2008, lk 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/98/oj>.

⁹ Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2000/532/oj>).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2023. aasta määrus (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1542/oj>).

ohustamata ja keskkonda kahjustamata. Jäätmenimistusse lisatud, ohtlikke jäätmeid käsitlevate kannete liigitamisel tuleks võtta arvesse jäätmete päritolu ja koostist ning direktiivi 2008/98/EÜ III lisas õiguslikult määratletud ohtlike ainete kontsentratsioonide piirnorme, mida kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1272/2008¹¹ määratletud kriteeriumide alusel ohtlikuks klassifitseeritud ainete suhtes.

- (6) Leelispatareide ja -akude liigitamist tuleks kohandada tehnika ja teaduse arenguga ja võtta seejuures arvesse asjaomaste ainete kontsentratsiooni patareides ja akudes ning nende klassifitseerimist ohtlikuks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1272/2008.
- (7) Selleks, et aidata kaasa olmejäätmetest pärit liitiumpatareide ja -akude jäätmete ohutule ja tõhusale käitlemisele, tuleks liitiumpatareide ja -akude jaoks kasutusele võtta uus ohtlike jäätmete kood, mis hõlmaks olmejäätmete eraldi kogutud osa.
- (8) Seega tuleks otsust 2000/532/EÜ vastavalt muuta.
- (9) Selleks, et ettevõtjad ja ametiasutused saaksid uusi ja muudetud jäätmekoode nõuetekohaselt rakendada, eriti ohtlikuks liigitatud või ümber liigitatud jäätmete puhul, ning teha patarei- ja akujäätmete käitluskohtades vajalikke struktuurilisi ja töökorralduse muudatusi, samuti selleks, et võimaldada jäätmelubade kohandamist, esitamist ja menetlemist, tuleks käesoleva otsuse kohaldamine edasi lükata,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse 2000/532/EÜ lisa muudetakse käesoleva otsuse lisa kohaselt.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: 18 kuud pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva].

Brüssel, 5.3.2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrus (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1272/oj>).